

Laatua ryhmänohjaukseen - ryhmänohjauksen ja hyvinvoinnin vuosikello

Ryhmänohjauksen ja hyvinvoinnin vuosikellolla pyritään takaamaan tasalaatuisuus ryhmänohjaukseen ja linkittämään se kokonaisvaltaisempaan opiskelijoiden hyvinvointiin. Ryhmänohjauksen kehittämisellä halutaan vähentää opiskelijoiden poissaoloja ryhmänohjauksista ja saada opiskelijat kokemaan ryhmänohjat aiempaa merkityksellisempinä. Pilotti käynnistyi Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa syksyllä 2024, ja tarkoituksena on tehdä laajemmin lukiokoulutukseen soveltuva materiaalipaketti ryhmänohjauksen tueksi.

Mihin hankkeella haettiin ratkaisua

- Ryhmänohjat olivat aiemmin olleet lähinnä välituntisin pidettyjä tiedotustuokioita, joiden ei välttämättä katsottu tarpeeksi tukevan opiskelijoiden vertaistukea, kouluun kiinnittymistä ja yksinäisyyden ehkäisemistä.
- Mikäli ryhmänohjaaja ei opettanut omaa ryhmäänsä aineenopettajana, ryhmänohjaaja ei oppinut tuntemaan ryhmäänsä eikä ryhmädynamiikkaa ehtinyt aina juurikaan kehittyä.
- Suurlukiossa varsinkin kauempaa lukioon tulleet eivät tunteneet kuuluvansa ryhmään.

Tavoitteet

- Tasalaatuisemmat ryhmänohjat ja niiden selkeämpi rytmittäminen
- Saada opiskelijat paremmin osallistumaan ryhmänohjauksiin (mm. tiedottamalla paremmin, merkitsemällä ryhmänohjat Wilman työjärjestykseen ja kotisivuille opiskelijoiden vuosikalenteriin), millä mahdollistettaisiin se, että opiskelija kokisi ryhmänohjat ja niihin osallistumisen merkityksellisiksi.
- Ryhmänohjauksia ryhdittämällä pyritään edistämään opiskelijoiden hyvinvointia yksin ja ryhmässä, mikä olisi luokattomassa lukiossa erityisen tärkeää, koska opiskelijoiden kohtaamiset jäävät helposti pinnallisiksi.
- Hyvinvoinnin kytkeminen osaksi ryhmänohjauksia hyödyntämällä opiskeluhuoltohenkilökunnan (kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja) ammattitaitoa
- Vuosikellolla halutaan helpottaa ryhmänohjaajan työtä ja tehdä näkyväksi sen monipuolisuutta ja merkityksellisyyttä opiskelijoille
- Vuosikellon avulla ryhmänohjaaja voisi entistä paremmin hahmottaa ja selkiyttää omia tehtäviään, minkä toivottaisiin vuosikellon vakiintuessa käyttöön lisäävän myös ryhmänohjaajan omaa hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä.
- Ryhmänohjausmateriaalien kerääminen vuositasoittain esim. Teamsin kansioihin.

Taustatietoa

Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa on n. 750 opiskelijaa ja kolme linjaa (yleis-, meri- ja luonnontiedelinjat). Ryhmänohjausryhmien koot vaihtelevat 25–30 opiskelijan välillä. Lukiossa opiskellaan 5-jaksojärjestelmän mukaisesti. TSYKissä on lukuvuonna 2024–2025 ollut kokeilussa ryhmänohjausten pitäminen keskiviikkoiltapäivisin tiimijalla klo 14.50–15.50.

Ryhmänohjaajien joukosta valitut vuositasovastaavat tiedottavat ryhmänohjauksista ja kutsuvat muut saman vuositason ryhmänohjaajat tarvittaessa kokoon suunnittelemaan ryhmänohjausten sisältöjä.

Ryhmänohjaaja on lukiossa opiskelijan tärkein ja lähin tukihenkilö, joka pyrkii edistämään opiskelijoiden hyvinvointia yksilö- ja ryhmätasolla.

Ryhmänohjaajien lisäksi opiskelijoiden hyvinvointia ja ryhmäytymistä pyrkivät edistämään:

- Opiskeluhoitohenkilökunta, johon kuuluvat kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja
- Yhteisöpedagogi, joka järjestää opiskelijoiden toivomusten pohjalta viikoittain ohjelmaa, mm. aulamiiittejä eri teemaviikkojen äärellä, rentoutusvälitunteja ja yhteisiä aamukahvituokioita.
- Aktiivinen opiskelijoiden edustajana toimiva opiskelijakunta, joka muun lukion toimintaan vaikuttamisen ohella järjestää lukuvuoden mittaan erilaista teemaohjelmaa, mm. keväällä TSYK-festin, johon haetulla avustuksella opiskelijakunta hankkii esiintyjiä ja järjestää muuta yhteisöllistä toimintaa koko koulun väelle.
- Tutorit, jotka ovat perehdyttämässä ensimmäisen vuoden opiskelijoita koulun tapoihin ja käytänteisiin. Tutorit ovat toisen vuoden opiskelijoita, jotka varsinkin lukio-opintojen alussa lähes samanikäisinä ovat helposti lähestyttäviä tukihenkilöitä, joilla on tuoreessa muistissa kokemukset lukio-opiskelun aloittamisesta.
- Starttikurssi, joka järjestetään syksyisin uusille opiskelijoille ja joka sisältää eri opettajien pitämiä osuuksia digitaaloista hyvinvointiin. Laadukas ja saavutettava Turun lukiokoulutus -hankkeessa on pilotoitu TSYKin ja Puolalanmäen lukioissa syksyllä 2024 myös hyvinvointia tukevaa lukion "Starttikurssia", josta on luettavissa erilliset kuvaukset ja raportit hankkeen sivustolla:

Ryhmänohjaaja toimii opiskelijaryhmänsä lähiohjaajana.

Ryhmänohjaajan tehtävät ensimmäisenä lukivuotena

Ensimmäinen koulupäivä

- Opiskelijoiden vastaanottaminen, ryhmäyttäminen ja kouluun tutustuttaminen
- Koulun kotisivujen esitleminen (mm. opinto-opas)
- Erilaisten työskentelyvälineiden (mm. tietokoneiden ja kuulokkeiden) ja lomakkeiden jakaminen
- Lukujärjestyksen lukemiseen ohjeistaminen
- Tutoreiden esitleminen
- Lukuvuoden alun aikatauluista tiedottaminen (esim. valokuvaus)

Koko lukuvuoden ajan

- Ryhmänohjaustuokioiden pitäminen
- Ryhmäytymispäivien järjestelyihin osallistuminen ja mukana oleminen
- Keskustelu- ja ohjeistustuki- ja ohjausryhmän opiskelijoiden kanssa yksitellen (suositus syyslukukauden aikana)
- Ryhmän opiskelijoiden hyvinvoinnin havainnoiminen sekä poissaolojen seuraaminen ja wilmoittaja-viesteihin (automaatti-ilmoitus poissaolorajan ylittämisestä) reagoiminen yhteyttä ottamalla opiskelijaan ja huoltajaan sekä kuittaamalla tehdyt toimenpiteet vastauksena viestiin
- Lyhyiden (1–3 päivää) poissaolojen myöntäminen
- Ryhmän opiskelijoiden opiskelumenestyksen, opintopistekertymän ja opintojen etenemisen seuraaminen
- Osallistuminen seurantapalaveriin opinto-ohjaajan kanssa periodeittain
- Osallistuminen varhaisen tuen palaveriin opinto-ohjaajan ja erityisopettajan kanssa

- Osallistuminen tarvittaessa pedagogisiin palavereihin ja MAR-palavereihin
- Ryhmän opiskelijoiden tilanteesta/huolenaiheista tiedottaminen opiskeluhooltohenkilökunnalle ja opiskelijoiden ohjaaminen heidän luokseen
- Wilma-tiedottaminen
- Uusinta- ja korotuskoejärjestelyistä tiedottaminen
- Koulun juhlista ja tapahtumista tiedottaminen
- Lukion yhteisten tilaisuuksien järjestelyihin osallistuminen
- Huoltajiin yhteyden pitäminen
- Kotiväenillan suunnitteleminen ja järjesteleminen (yhteistyössä muiden ryhmänohjaajien ja rehtorien kanssa)
- Saman vuositason ryhmänohjaajiin säännöllinen yhteyden pitäminen
- Osallistuminen koulutuksen järjestäjän tarjoamiin ryhmänohjaajille kohdennettuihin koulutuksiin.

Ryhmänohjaajan tehtävät toisena lukivuotena

Ensimmäinen koulupäivä

- Opiskelijoiden vastaanottaminen
- Koulun kotisivujen (mm. opinto-oppaan) ja opiskelukäytänteiden kertaaminen ja mahdollisista muutoksista kertominen
- Opiskelijatietolomakkeiden tarkistaminen
- Mahdollisten uusien opiskelijoiden huomioiminen

Koko lukuvuoden ajan

- Ryhmänohjaustuokioiden pitäminen
- Ryhmän opiskelijoiden haastattelemineen tarpeen mukaan
- Ryhmän opiskelijoiden hyvinvoinnin havainnoiminen sekä poissaolojen seuraaminen ja ilmoittaja-viesteihin reagoiminen
- Lyhyiden poissaolojen (1–3 päivää) myöntäminen
- Ryhmän opiskelijoiden opiskelumenestyksen, opintopistekertymän ja opintojen etenemisen seuraaminen
- Osallistuminen seurantapalavereihin opinto-ohjaajan kanssa periodeittain
- Osallistuminen varhaisen tuen palavereihin opinto-ohjaajan ja erityisopettajan kanssa
- Osallistuminen tarvittaessa pedagogisiin palavereihin ja MAR-palavereihin
- Ryhmän opiskelijoiden tilanteesta/huolenaiheista tiedottaminen opiskeluhooltohenkilökunnalle ja heidän luokseen ohjaaminen
- Wilma-tiedottaminen
- Huoltajiin yhteyden pitäminen
- Opiskelijan täyttäessä 18 vuotta kotiväen Wilma-oikeuksien jatkon sallimisesta tiedottaminen
- Koulun juhlista ja tapahtumista tiedottaminen
- Vanhojen tanssien ohjeistaminen ja järjestelyihin osallistuminen (kahvitilaisuus koululla)
- Kotiväenillan suunnitteleminen ja järjestäminen (yhteistyössä muiden ryhmänohjaajien ja rehtorien kanssa)
- Saman vuositason ryhmänohjaajiin säännöllinen yhteyden pitäminen
- Lukion yhteisten tilaisuuksien järjestelyihin osallistuminen

Ryhmänohjaajan tehtävät kolmantena ja neljäntenä lukivuotena

Ensimmäinen koulupäivä

- Opiskelijoiden vastaanottaminen
- Koulun kotisivujen (mm. opinto-oppaan) ja opiskelukäytänteiden kertaaminen ja mahdollisista muutoksista kertominen

- Opiskelijatietolomakkeiden tarkistaminen
- Mahdollisten uusien opiskelijoiden huomioiminen

Koko lukuvuoden ajan

- Ryhmänohjaustuokioiden pitäminen
- Ylioppilaskirjoitusasioista ja preliminäärikäytänteistä tiedottaminen
- Ryhmän opiskelijoiden haastattelemineen tarpeen mukaan
- Ryhmän opiskelijoiden hyvinvoinnin havainnoiminen sekä poissaolojen seuraaminen ja wilmoittaja-viesteihin reagoiminen
- Lyhyiden poissaolojen (1–3 päivää) myöntäminen
- Ryhmän opiskelijoiden opiskelumenestyksen, opintopistekertymän ja opintojen etenemisen seuraaminen (neljännelle vuosiluokalle jatkavien osalta kevätlukukauden loppuun asti)
- Osallistuminen seurantapalaveriin opinto-ohjaajan kanssa periodeittain
- Osallistuminen tarvittaessa pedagogisiin palavereihin ja MAR-palaveriin
- Opintojaksojen kertymien tarkistaminen ryhmän opiskelijoilta
- Ryhmän opiskelijoiden tilanteesta/huolenaiheista tiedottaminen opiskeluhuoltohenkilökunnalle ja heidän luokseen ohjaaminen
- Wilma-tiedottaminen
- Opiskelijan täyttäessä 18 vuotta kotiväen Wilma-oikeuksien jatkon sallimisesta tiedottaminen
- Koulun juhlista ja tapahtumista tiedottaminen
- Penkkaripäivän järjestelyiden ohjeistaminen ja valvominen
- Tarvittaessa huoltajiin yhteyden pitäminen
- Kotiväenillan suunnitteleminen ja järjesteleminen (yhteistyössä muiden ryhmänohjaajien ja rehtorien kanssa)
- Saman vuositasoisen ryhmänohjaajiin säännöllinen yhteyden pitäminen
- Lukion yhteisten tilaisuuksien järjestelyihin osallistuminen
- Ryhmän stipendien saajien kartoittaminen kevätlukukauden aikana.

Lukion päättyessä

- Kaupungin lainaamien laitteiden poiskerääminen yhteistyössä tvv-vastaavien kanssa
- Lakkiaisharjoituksiin ja -järjestelyihin osallistuminen
- Uusien ylioppilaiden lakittaminen

Hankkeen toteutus

- Lukuvuotena 2024–2025 ryhmänohjaustuokioihin on sisällytetty seuraavia teemoja mm. yksinäisyys, itsemyötätunto, oppimistekniikat eri oppiaineissa. Ryhmänohjauksissa aihetta on pohjustettu mm. katsomalla video yhdessä ja sen jälkeen teemaa on pohdittu ryhmissä, kerätty ryhmäläisten ajatuksia ja keskusteltu niistä kaikkien ohjausryhmän opiskelijoiden kesken.
- Seuraavaan lukuvuoteen on kaavailtu seuraavanlaista jakoa teemojen käsittelyyn:
  - Ensimmäisen vuoden opiskelijat: keskittyminen, yksinäisyys ja opiskelutekniikat eri oppiaineissa
  - Toisen vuoden opiskelijat: ajankäyttö ja stressinhallinta
  - Kolmannen vuoden opiskelijat: muutosajattelu

- Yllä luetellut ryhmänohjaajan tehtävät on pyritty sijoittamaan vuosikelloon (sähköinen/digitaalinen Plandisc), joka otetaan mahdollisesti koekäyttöön seuraavana lukuvuotena. Raportin lopussa on kuvakaappaus vuosikellosta.

Havaintoja lukuvuoden 2024–2025 ryhmänohjauksista

- Ryhmänohjausten ajankohtaa on mietittävä uudelleen, koska sekä opiskelijat että ryhmänohjaajat kokivat iltapäiväajankohdan raskaaksi.
- Ryhmänohjaajat toivoisivat näkevänsä omaa ryhmäänsä useammin erityisesti ensimmäisenä lukuvuonna.
- Yhteistyötä opiskeluhuoltohenkilökunnan kanssa olisi jalostettava, koska ryhmänohjaajat kokevat, että erityisesti asiantuntemusta vaativien teemojen (esim. stressinhallinta ja itsetuntemus) käsittely ei kuulu ryhmänohjaajalle.
- Ryhmänohjaajien, opinto-ohjaajien ja opiskeluhuoltohenkilökunnan työnjakoa olisi edelleen tarkennettava ja mietittävä, etteivät käsiteltävät asiat menisi päällekkäin.
- Jo ajoissa tiimijalle ajoitetut ryhmänohjaukset eivät olleet parhaita mahdollisia ajankohtia akuuttien koulun arkeen liittyvien asioiden tiedottamiseen, koska tiedotusasiat veivät tuolloin huomion pois valmiiksi mietityistä teemakokonaisuuksista.
- Ryhmäytyminen on oleellinen osa lukiolaisen yhteisöön ja opiskeluun kiinnittymistä, minkä vuoksi ryhmäytymiseen tulee panostaa jatkossakin ja miettiä lisää keinoja opiskelijoiden ryhmäyttämiseen kouluarjessa.

